

krat pri takih volitvah, ker so sijajno propali. Zdaj lahko spoznajo, kar smo čitali v Vašem predzadnjem listu, da mi kmetje nismo nikake sleve. In to je tako! Slava našim vrlim volilcem, da so stali trdno, da se niso vstrašili dolgega in slabega pota, da sicer niso morali nekateri po noči domov hoditi. Izvoljeni so: Kragl Anton, Korenc Anton, Stegenšek Martin, Lipovšek Jožef, Čemažar Janez. Tako smo pokazali, čegavi da smo. Mi si bomo pa tudi zapomnili, kdo da je bil z nami od naših sevniških narodnjakov. Kaj pridno nam je nasprotoval naš občinski tajnik; ta gospodine misli, da smo mi njegovi podložni! O ne! gospod se motite, vi ste le naš uslužbenec, mi vam plačamo vsako leto 1200 kron. Zakaj pa? Zato, da ta stric nam nasprotuje, ali tega bo in mora biti enkrat konec. Pojdi pa kam drugam, ni si treba misliti, da smo mi voleki, da se bomo dali peljati tam, kamor bo občinski tajnik sukal bič. Tako torej gospod župan Vas imamo radi in Vi veliko storite za nas, storite tudi to, da tega Hribarjevega agitatorja pomirite, to je splošna želja kmetov. Če ne, bomo poskusili pa mi, od takega se mi ne damo voditi, katerega mi živimo, toliko smo Vam že zdaj pokazali. Kdor ni z nami, je zoper nas! Zapomnite si to Sevničani! Več volilcev.

Somišljeniki, pozor! Celotni pregled prvotnih volitev v mariborski in ptujski kmečki skupini ni posebno razveseljiv. Dasi so n. pr. v ožjem mariborskem (sodniškem) okraju volilni podatki ugodnejši kot drugokrat, vendar v celoti so slabši. Ptujski okraj pa je tako razjeden, da mnogi naših »rodoljubov« nimajo pojma. Če celo v šmarskem okraju voli sicer ugledna slovenska občina »bračkianec«, potem je to gotovo jako nevarna prikazen. Seveda mnogim je postal sedaj šport, da »netopirje« izganjajo, a do čim opravljajo to delo, lezejo jim nemškutarji v brloge. Ponekod se »netopirji« že sami radi umikajo. Pokregali smo pismeno prijatelja, v katerega občini so zmagali nasprotniki. In kaj nam je odgovoril? »Da nas napadajo naše izdajice po nemških časnikih, smo prenašali, da nas napadajo naši lastni bratje po slovenskih časnikih in sicer grše kot prej izdajice, tega ne prenašamo. Jaz se umaknem nevhvaležnemu pritlikovanju...«

nevarnosti, a ko je ta minila, se zopet razdružila. Do tvoritve držav torej v dobi, o kateri govorimo, ni prišlo. Od kod ta prikazen? Na to vprašanje moremo le odgovoriti, če premislimo, čemu se ljudstvo združuje v države. Prvič, da se uspešneje brani sovražnikov, oziroma zasleduje napadne namene, in drugič, da si laglje ustvari razne udobnosti, katerih bi pri malem številu ne moglo. Vseh udobnosti, kar jih je v tisti dobi bilo mogoče imeti, sta Slovanom v obilici ponujala zadruga in plemo; v tem oziru torej naši pradedje niso čutili potrebe, dalje se organizovati. Napadali pri svoji miroljubnosti sosedov pa tudi niso. V svrhu obrambe bi sicer nedvomno le bilo koristno, ako bi se bili strinjali v večje grmade, ali tukaj se jim je gotovo na pot stavila ona prekleta nesložnost, ki je neprestano v srcu grizla, ne manj pa menda tudi ona neskrbnost, ki je oprezala, dokler nevarnost ni bila na vrhuncu.

Brez dvoma je dejstvo, katero smo ravnokar osvetlili, imeli za ono dobo neugodne posledice. Količkaj močen sovražnik, ki se z vsoto Slovanov še meriti ni smel, je posamezna plemena lahko si podvrgel in pestil; največja hrabrost jih ni mogla rešiti; tudi je z malo vezmi združene bilo ob vsikdar uslužni nesložnosti, za katero je brezštevilje zadrug in plemenov tvarjalo najrodovitniša tla, prav lahko, razdruževati še bolje. Končna posledica vsega tega pa je bila, da se v tej dobi Slovan niso mogli povspeti do nobene večje politične akcije, in da v političnem oziru sploh niso zavzemali tistega mesta, ki bi jim po številu šlo.

Umevamo tako modrovanje, toda odobravati ga ne moremo, ker je popolnoma krivo. Somišljeniki, glave zopet kvišku! Sedaj velja paziti na vsakega volilnega moža v mariborskem in ptujskem volilnem okraju ter ga pridobiti za našo sveto stvar! Na delo!

Dopisi.

Iz Gornjeradgone. (Franc Bračko kandidat). Kaj takega si pa mož vendar še sam ni mislil. Orehovski Wratschko, ne oni, ki je kovaški mojster, ampak Wratschko, sam, ta bi rad postal državni poslanec. Ne smejite se! Tisti gospodje, ki v Ptuj »giftno krot« prazijo, pošiljajo masten oklic okolu vseh občinskih predstojništev in priporočajo namestu dr. Ploja Franca Vračkota iz Orehovec. Od Wratschkota do Vračka je samo ena stopinja. Čudno pa, da se je že pravopis tega moža tako hitro izpremenil. Kako bi se še le on.

Tisti ptujski oklic, ki je podpisan »gornjeradgonski kmetje« pripozna, da je Vračko sin slovenskih starišev. Aha! Zakaj pa se on Slovence ne pokaže? Zakaj ne uraduje pri okrajnem zastopu po slovensko? Zakaj on podpira samo Nemce iz radgonskega mesta? Zakaj je on bil proti ustanovitvi davčnega urada v Gornji Radgoni?

Zato, ker je tako njegovim nemškim prijateljem v Radgoni po volji. Njim na ljubo pomaga ponemčevati naš okraj, njim na ljubo moramo nositi svoje davčne krajcarje preko Mure, njim na ljubo se danes nemamo kolodvora v Gornji Radgoni.

Dotični oklic imenuje Wratschkota skušenega in sposobnega kmetovalca. No, mi pravi gornjeradgonski kmetje o tem nič ne vemo. Kako pa ta mož dobro razumeva kmetijske težave, pa naj Vam povejo vinogradniki iz Poliške občine, katerim je Wratschko točno škodo cenil. O, le natanko poprašajte!

V gornjeradgonskem okraju zdaj kar dezuje Štajerca in ptujskih oklicev zoper doktorja Ploja. Zakaj? Zato, ker se Bračkijanci in nemčurji v obče dr. Ploja bojijo. Tacega strahu še nikdar ni bilo prej. Nekteri nespametniki se dajo tudi begati po takih oklicih. Ali pametni možje bodejo volili, kakor možje iz ljutomerskega okraja, vsi kakor en mož za dr. Ploja.

Kaj pa očitajo dr. Ploju. Drugo ne morejo, kakor, da je visok uradnik in da ima lepo plačo. Ali bi bolje bilo, če bi bil zadolžen postopač? Pravijo, da je odvisen on od vlade. To pa je laž. Gospod dvorni svetnik je član upravnega sodišča. Kot tak je neodvisen od vsakega ministerstva. Nihče ga ne more prestaviti, nihče penzjonirati.

Ali ta naš poslanec bi imel na Dunaji mnogo upljiva in tega se bojijo. Kakšen vpliv pa bi imel Wratschko iz Orehovec. Ali misli on, da bi ga tam tako poslušali, kakor, kadar govori pri Kürbos-u?

Zato volilni možje, ki imate voliti v kmetijski skupini za ptujski, ormožki, sv. lenartski, gornjeradgonski, rogački in šmarski okraj, ne poslušajte krivih prerokov, ki so Vam danes polni sladkih besed za to, da bi Vas kakor Judeži Nemcem in nemčurjem prodali. Držite se slovenske zastave, kakor en mož! Gornjeradgonski kmet.

Iz ljutomerskega okraja. (Wratschkovi oklici). Iz Ptuj k nam se ni nikoli nič dobrega prišlo. Zato smo tudi »Štajerca« kar na kratko tja zanesli, kamor mu gre mesto. Naj le nekteri možički, kakor Domanjko iz Bučecovec ali pa Rantaša iz Noršinec raznašajo tiste zamazane papirje, ki jim jih ljutomerski nemčurji dajejo, mi pošteni Slovenci se za to ne brigamo. Mi volilni možje bodedo stali vsi za dr. Ploja kot poslanca v kmetijskih občinah.

Mi vemo, da tak odlični mož, ki je s svojim talentom tako visoko prišel, da ga na Dunaji povsod čislajo, ki pa si je vedno

zvesto slovensko srce ohranil, da bode ta mož vse rad storil za naše potrebe. In bode imel moč in bode lahko več storil, kakor kateri drugi. Naše potrebe pozna vsak, kdor hoče. Mi jih naznanjamo po časopisih in po shodih. In gospod dr. Ploj je na volilnih shodih pokazal, da v resnici ve, kje nas čevelj žuli. Pojdite se toraj solit vi privrženci ptujkega »Štajerca«. Nadlegujte Vi se svojimi oklici pijance in postopače, nas slovenskih kmetov pa ne. Mi smo bili in smo za dr. Ploja; od tistega orehovskega kandidata pa še slišati nočemo. Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gane! Protibračkovec.

Šolstvo.

»Slovenska šolska Matica« v Ljubljani. V smislu § 21 pravil »Slovenske šolske Matice« se sklicuje prvi občni zbor tega društva na dan 29. decembra t. l. v Mestni dom v Ljubljani. Zborovanje se otvori ob dveh popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav začasnega predsednika. 2. Poročilo tajnikovo o dosedanem delovanju začasnega odbora. 3. Poročilo začasnega blagajnika. 4. Volitve: a) upravnega odbora (predsednika, 8 odbornikov in 3 odbornikovih namestnikov), glej pravila § 8. b) treh presojevalcev letnih računov. 4. Določitev nagrad za književna dela in glavnim funkcionarjem za prvo triletno dobo. 5. Proračun za naslednja tri leta. Posvetovanje oziroma odobravanje predloženega poslovnika. 7. Nasveti posameznih društvenikov.

Da bi častite dame in častiti gospodje vnanji društveniki imeli kolikor mogoče duševnega vžitka in duševne probude od svojega kratkega bivanja v slovenski stolici je začasni odbor nadalje sledeče ukrenil:

1. Na predvečer dne 28. decembra t. l. priredi »Ljubljansko učiteljsko društvo« na čast došlim društvenikom zabavni večer.

2. Dne 29. decembra t. l. priredi gospod ravnatelj Andrej Senekovič ob 10. uri popoldne električne demonstracije v fizikalni sobani c. kr. prve državne gimnazije.

3. Po občnem zboru si lahko ogledajo društveniki ljubljansko elektrarno, kjer bode gosp. ravnatelj A. Senekovič razjasnjeval električno napravo. Tudi druge zavode si lahko ogledajo društveniki pod vodstvom izvedencev.

4. Častito dramatično društvo se bode naprosilo, da priredi dne 29. in 30. decembra primerne dramatične predstave.

Tovariši in tovarišice! Prvič se nam nudi prilika, da si podamo srednješolski in ljudskošolski slovenski učitelji roke in stopimo v zvezo, ki more biti na korist prvim in drugim. Noben slovenski učitelj ne zamudi prisostvovati pri porodu »Slovenske šolske Matice«, ki bo, če Bog da, postala eden najvažnejših zavodov narodne prosvete!

Gospodje poverjeniki in gospice poverjenice navdušujte, kar je v vaših močeh, za sveto stvar!

V Ljubljani, dne 2. decembra 1900.
Za začasni odbor »Slovenske šolske Matice«:
Dr. A. Medved, m. p. H. Schreiner, m. p.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Odlikovanje. Čast. gospod dr. Anton Jerovšek, profesor na mariborski realki, je bil od papeža odlikovan s križcem »Bene merenti«. Častitamo!

Promocija. C. kr. avskultant pri mariborskem okrožnem sodišču gospod Ferdo Müller je bil v ponedeljek na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

Pogreb. Pri Sv. Marjeti pri Mariboru je umrl dne 2. decembra v 54. letu svoje starosti po kratki mučni boleznj previden s